

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena și Guzun Ion,

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

Caterov Mihail xxx, născut la xxx, originar și domiciliat xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.10.2019 – 28.02.2020;

Instanță de apel: 20.03.2020 – 07.07.2020;

Instanță de recurs: 09.09.2020 – 27.04.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin rechizitoriu, Caterov Mihail a fost învinuit pentru faptul că, începând cu o perioadă nedeterminată de timp și continuând până în prezent, fiind membru activ și acționând în cadrul unui grup criminal organizat, creat și condus de către persoane în curs de identificare, din componența căruia mai făceau parte Cristian Ciobanu, Igor Coval, Cristian Carabulea, o persoană neidentificată pe nume „Eroslav”, precum și alte persoane nestabilite la moment de către organul de urmărire penală, care urmărind cu premeditare obținerea unui venit în rezultatul circulației ilegale a drogurilor, împărțind rolurile în dependență de necesitățile grupului, cu scop de înstrăinare, asigurau semănatul și cultivarea de plante ce conțin droguri, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea și punerea în circulație pe teritoriul Republicii Moldova a drogurilor în proporții deosebit de mari.

Astfel, fiecare avându-și rolul său strict stabilit și îndeplinind acțiuni atât comune cât și separate în interesul grupului criminal organizat al cărui membri erau, conform înțelegerii prealabile avute între toți membrii grupului criminal, Caterov Mihail a organizat semănatul și cultivarea de plante ce conțin droguri și procurarea drogurilor în proporții deosebit de mari, pe care le-a transportat și păstrat la el, iar ulterior erau expediate și comercializate altor persoane, prin intermediul cărora, drogurile erau înstrăinate consumatorilor finali, fiind puse în circulație.

La data de 17.05.2019, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul lui Caterov Mihail, situat pe adresa xxx, au fost depistate și ridicate mai multe pachete ce conțin o masă vegetală de culoare verde cu miros specific de marijuana și semințe

mature de cannabis, iar în grădina amplasată în spatele casei de locuit au fost depistate cultivate 65 tulpini de plante cu miros specific de cânepă.

Conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-2853 din 24.07.2019, masa vegetală, uscată, de culoare cafeniu-verzuie cu miros specific, ce se conține în cele 10 pachete din polimer incolor, galben și mov, cât și în sacul din polimer de culoare alb, din interiorul ambalajelor nr. 1-3 și nr. 5, depistate și ridicate în cadrul urmăririi penale, la data de 17.05.2019, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul lui Caterov Mihail amplasat în xxx, reprezintă marijuana substanță stupefiantă obținută artizanal din plantele de cannabis (cânepă). Cantitatea substanței stupefiante - marijuana constituie în total 1 635,91 grame.

Cele 65 de plante în stadiu verde de vegetație, din interiorul ambalajului nr. 4, depistate și ridicate de la domiciliul lui Caterov Mihail, reprezintă plante de cannabis (cânepă), care conțin tetrahidrocannabinol, de aceea se atribuie la categoria substanțelor stupefiante.

Conform Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.2006 cu ulterioarele modificări, aceste 65 (șaizeci și cinci) de plante de cannabis și 1 635,91 grame de substanță stupefiantă marijuana, constituie proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului Caterov Mihail au fost calificate conform rechizitoriului, în baza art.217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, după indicii calificativi circulația ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, adică, semănatul și cultivarea de plante ce conțin droguri, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea și punerea în circulație, săvârșite în scop de înstrăinare, de mai multe persoane, de un grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari.

2. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 28 februarie 2020, Caterov Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal, la 1 an și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul a practica orice activitate legată de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani.

S-a dispus încasarea din contul lui Caterov Mihail în buget de stat cheltuielile de judecată în sumă de 6 300 lei.

3. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Caterov Mihail în perioada neidentificată, până la data de 17.05.2019, a semănat a cultivat, a prelucrat și a utilizat plante ce conțin droguri în proporții deosebit de mari, fără scop de înstrăinare.

La 17.05.2019, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul lui Caterov Mihail, situat pe adresa xxx, au fost depistate și ridicate mai multe pachete ce conțin o masă vegetală de culoare verde cu miros specific de marijuana și semințe mature de cannabis, iar în grădina amplasată în spatele casei de locuit au fost depistate cultivate 65 tulpini de plante cu miros specific de cânepă.

Potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-2853 din 24.07.2019, masa vegetală, uscată, de culoare cafeniu-verzuie cu miros specific, ce se conține în cele 10 (zece) pachete din polimer incolor, galben și mov, cât și în sacul din polimer de culoare alb, din interiorul ambalajelor nr. 1-3 și nr. 5, depistate și ridicate, în cadrul urmăririi penale, la data de 17.05.2019, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul lui Caterov Mihail amplasat în xxx, reprezintă marijuana-

substanță stupefiantă obținută artizanal din plantele de canabis (câneapă). Cantitatea substanței stupefiante - marijuana constituie în total 1 635,91 gr.

Cele 65 (șaizeci și cinci) de plante în stadiu verde de vegetație, din interiorul ambalajului nr. 4, depistate și ridicate de la domiciliul lui Caterov Mihail, reprezintă plante de canabis (câneapă), care conțin tetrahidrocannabinol, de aceea se atribuie la categoria substanțelor stupefiante.

Conform Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.2006 cu ulterioarele modificări, aceste 65 (șaizeci și cinci) de plante de canabis și 1 635,91g de substanță stupefiantă marijuana, constituie proporții deosebit de mari.

Prima instanță a calificat acțiunile lui Caterov Mihail, conform art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal, potrivit indicilor, semănatul și cultivarea ilegală a plantelor care conțin droguri, prelucrarea și utilizarea a astfel de plante, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

4. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-1 recunoaște pe Caterov Mihail culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, și ai stabili pedeapsa sub formă de închisoare, pe un termen de 8 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea substanțelor narcotice, psihotrope sau cu analoagele lor pe un termen de 5 ani.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, prima instanță corect a stabilit vinovăția inculpatului prin acțiuni de semănare, cultivare, prelucrare și utilizarea de plante ce conțin droguri în proporții deosebit de mari, însă nefondat a exclus calificativul „cu scop de înstrăinare” cât și a stabilit lipsa „grupului criminal organizat”, respectiv a reîncadrat acțiunile inculpatului Caterov Mihail în baza art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal.

Consideră apelantul că, nu pot fi reținute argumentele instanței: privind neîntrunirea agravantei de „grup criminal organizat”, deoarece potrivit procesului-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigații interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 23.04.2019 efectuate prin intermediul postului telefonic cu numărul cartelei SIM: 068364017, utilizat de către Cristian Ciobanu, cu stenograma comunicărilor potrivit căruia se: confirmă existența legăturilor criminale dintre membrii grupării criminale din care face parte Caterov Mihail, care comunică între ei prin intermediul telefoanelor mobile. În scopul acumulării mijloacelor bănești cât și discuții telefonice camuflate ce se referă la circuitul ilegal de droguri, și tot prin aceste interceptări s-a constatat că în cadrul grupului criminal organizat se acumulează periodic mijloace bănești în vederea realizării scopurilor criminale, precum și se transmit pentru realizare droguri între membrii grupării criminale. Concomitent, se confirmă discuțiile telefonice camuflate ce se referă la circuitul ilegal de droguri.

A indicat acuzarea că, cu referire la declarațiile martorului Ciobanu Cristian date în instanța de judecată solicită a fi apreciate critic deoarece sunt în contradicție totală cu declarațiile date în cadrul urmăririi penale pe cauza penală de bază cu nr.

2016670092 din care a fost disjunsă cauza nr.2019670182 în privința lui Caterov Mihail, potrivit căruia acesta a declarat că a aflat de la cineva, însă nu-și amintește împrejurările, faptul că Caterov Mihail timp de aproximativ un an de zile comercializa droguri în r. Ștefan Vodă și anume cânepa cu prețul unui gram de la 100 până la 200 lei.

În viziunea acuzării, prima instanță a dat o apreciere greșită procesului verbal de percheziție din 17.05.2019 potrivit căruia în rezultatul percheziției efectuate la domiciliul lui Caterov Mihail amplasat în xxx, au fost depistate și ridicate obiecte și substanțe narcotice, precum și stupefiante, astfel, procesului verbal de percheziție din 17.05.2019 nu i-a fost acordat de către prima instanță o apreciere deplină prin prisma art.93 Cod de procedură penală.

Consideră procurorul că, prima instanță urma să aprecieze versiunea inculpatului ca fiind una dubioasă care a invocat faptul că a fost în imposibilitate de a nimici cele 65 tufe de cannabis din motiv că a încercat să le distrugă prin propriile forțe, dar acestea creșteau în continuare de la sine.

Acuzarea a relevat că, declarațiile inculpatului urmează a fi apreciate critic, deoarece acestea au fost integral dezmințite prin probele acuzării prezentate și cercetate în ședința de judecată, legal administrate și nu sunt temeiuri de a fi respinse, mai mult ca atât inculpatul este interesat în mod direct în rezultatele examinării cauzei penale, declarațiile de nevinovăție prezintă o metodă de apărare, în scop de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă, or, acestea nu coroborează cu probele administrate. Declarațiile inculpatului sunt lipsite de careva logică și sens, nu pot fi puse la baza sentinței, cu atât mai mult că inculpatul nu este preîntâmpinat pentru darea depozitiilor false și nu poartă răspundere penală.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, a fost admis apelul procurorului din alte motive, casată parțial sentința, doar în latură penală și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Caterov Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal, și a-i stabilit pedeapsa sub formă de închisoare, pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul farmaceutic pe un termen de 2 ani.

5.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, sentința primei instanțe urmează a fi reexaminată cu privire la fapta de circulație ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora fără scop de înstrăinare, dat fiind faptul constatării incorecte de către prima instanță a stării de fapt și de drept a comiterii infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal, de către inculpatul Caterov Mihail, or, constatarea făcută de către prima instanță nu corespunde nemijlocit circumstanțelor în care fapta infracțională a fost comisă.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță examinând cauza penală a admis eroare de drept material și procesual penal, și anume, deși în partea dispozitivă a sentinței recunoaște vinovăția lui Caterov Mihail în baza art.217 alin.(4) Cod penal, în partea descriptivă a sentinței a omis să constate fapta în comiterea infracțiunii prevăzute, astfel încălcând prevederile art.394 alin.(1) Cod de procedură penală, conform cărora partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

La caz, instanța de apel a stabilit necesitatea de a casa sentința primei instanțe,

necesitate ce derivă din nerespectarea de către ultima instanță a cerințelor de drept vizând descrierea și constatarea faptelor infracționale comise de către Caterov Mihail, or prima instanță eronat a indicat în partea descriptivă a sentinței că „instanța de fond a constatat că, Caterov Mihail, este învinuit pentru faptul că, ...”, recunoscându-l vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel a subliniat că, norma prevăzută de art.385 alin.(1) Cod procedură penală prevede că „la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate:1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; și 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat". La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Instanța de apel consideră necesar de a casa sentința primei instanțe, pe motivul nerespectării cerințelor de drept vizând constatarea faptei infracționale, comisă de către inculpat ca fiind demonstrată, prin ce nu au fost respectate prevederile art.385 alin.(1) Cod de procedură penală.

Respectiv, în speță, instanța de fond urma să constate faptele infracționale pe capătul de învinuire constatat în ședința de judecată în baza art.217 alin.(4) Cod penal, să descrie fapta clar și concret, potrivit formulării din rechizitoriu, la caz însă prima instanță a încălcat prevederile art.384 alin.(3), art.385 alin.(1), pct.1-4, 394 alin.(1), pct.1, 2, 4, 5 Cod de procedură penală, conform cărora sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, motiv pentru care instanța de apel a admis din alte motive apelul procurorului.

Instanța de apel analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, și în urma rejudecării cauzei, a constatat următoarea stare de fapt:

Inculpatul Caterov Mihail, începând cu o perioadă nedeterminată de timp și continuând până la data de 17.05.2019, împreună și de comun acord cu alte persoane identificate și neidentificate de către organul de urmărire penală în privința cărora urmărirea penală a fost disjunsă în cauze penale separate, fără scop de înstrăinare, a asigurat semănatul și cultivarea de plante ce conțin droguri, în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

Astfel, Caterov Mihail a organizat semănatul și cultivarea de plante ce conțin droguri în proporții deosebit de mari, pe care le-a păstrat la el, până la data de 17.05.2019, când în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul lui amplasat în xxx, au fost depistate și ridicate mai multe pachete ce conțin o masă vegetală de culoare verde cu miros specific de marijuana și semințe mature de cannabis, iar în grădina amplasată în spatele casei de locuit au fost depistate cultivate 65 tulpini de plante cu miros specific de cânepă.

Conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-2853, din 24.07.2019, masa vegetală, uscată, de culoare cafeniu-verzuie cu miros specific, ce se conține în cele 10 pachete din polimer incolor, galben și mov, cât și în sacul din polimer de culoare alb, din interiorul ambalajelor nr. 1-3 și nr. 5, depistate și ridicate, în cadrul urmăririi penale, la data de 17.05.2019, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul lui Caterov Mihail amplasat în xxx, reprezintă marijuana substanță stupefiantă obținută artizanal din plantele de cannabis (cânepă). Cantitatea substanței

stupefiante - marijuana constituie în total 1 635,91 grame.

Cele 65 de plante în stadiu verde de vegetație, din interiorul ambalajului nr. 4, depistate și ridicate de la domiciliul lui Caterov Mihail, reprezintă plante de cannabis (cânepă), care conțin tetrahidrocannabinol, de aceea se atribuie la categoria substanțelor stupefiante.

Conform Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 79 din 23.01.2006 cu ulterioarele modificări, aceste 65 (șaizeci și cinci) de plante de cannabis și 1 635,91 grame, de substanță stupefiantă marijuana, constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, instanța de apel a reținut că prin acțiunile sale intenționate, Caterov Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal.

În continuare instanța de apel a conchis că, probatoriul, cercetat, analizat și apreciat de către instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul că, inculpatul Caterov Mihail a comis fapta prevăzută de art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a reținut faptul că, însuși inculpatul Caterov Mihail a recunoscut semănatul și cultivarea celor 65 de tulpini de plante de cannabis (cânepă), cât și păstrarea celorlalte mase vegetale cu cantitatea de 1 635,91 grame depistate în cadrul percheziției, și a specificat că, a păstrat cânepa, dar și a semănat și cultivat aceste plante în vederea consumului personal, deoarece are dureri de cap, și consumul acestor substanțe i-a fost sugerat de către un prieten din Statele Unite ale Americii.

În atare circumstanțe, instanța de apel consideră ca fiind dovedit integral existența obiectului infracțiunii de circulație ilegală a drogurilor fără scop de înstrăinare, la acest capitol lipsind careva dubii sau neclarități, ținând cont de probele administrate, în raport cu recunoașterea acestor fapte de către inculpatul Caterov Mihail.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, latura subiectivă a infracțiunii comise de către Caterov Mihail, se caracterizează prin intenție directă. Motivele infracțiunii prevăzute la art.217 Cod penal, se pot exprima în: năzuința făptuitorului de a-și asigura propriul consum de substanțe narcotice sau psihotrope; năzuința făptuitorului de a-și afirma potențialul științific etc. Este necesar ca infracțiunea specificată la art.217 Cod penal, să fie săvârșită în lipsa scopului de înstrăinare a plantelor care conțin substanțe narcotice sau psihotrope. În prezența acestui scop, cele comise se califică în baza art.217¹ Cod penal.

În cazul de față, instanța de apel a stabilit că, întreg probatoriul administrat în cadrul urmăririi penale, a adevărit cert că, plantele de cannabis și substanța vegetală de cannabis depistate și ridicate în cadrul percheziției efectuate la domiciliul lui Caterov Mihail, amplasat în r. Ștefan Vodă str. Florilor nr. 39, adevăresc lipsa scopului de înstrăinare a substanțelor date.

A mai reținut instanța de apel că, conform relatărilor inculpatului Caterov Mihail, dânsul creștea cânepa pentru consum personal, deoarece avea deseori dureri de cap, iar consumul acestei substanțe îi ușura durerile, totodată inculpatul a infirmat faptul că s-ar cunoaște cu Graur Mihail.

Instanța de apel a notat că, martorul Ciobanu Cristian a comunicat că a procurat cânepă în luna mai 2019, de la o persoană pe nume „Eroslav”, de două ori, 15 și 45 grame și a achitat în jur de 4 000 lei. Suplimentar, a mai comunicat că pe Caterov

Mihail în anturajul lui „Eroslav” nu l-a văzut și nici nu cunoaște dacă Caterov realiza cânepă, nici cu „Eroslav” nu a discutat despre Caterov Mihail. La fel și martorul Graur Mihail a reiterat că, în calitate de agent sub acoperire, a procurat de mai multe ori droguri de la o persoană din r. Ștefan Vodă, pe nume „Cristi”, iar de referință la inculpatul Caterov Mihail, martorul a specificat că nu îl cunoaște pe acesta și nu la văzut anterior niciodată.

În ordinea dată de idei, instanța de apel a stabilit primar că, din declarațiile acestor martori, nu poate fi identificată circulația ilegală a drogurilor, anume cu scop de înstrăinare, deoarece nici-unul dintre martorii audiați pe parcursul cercetării judecătorești în prima instanță nu a specificat că, ar fi procurat droguri anume de la inculpatul Caterov Mihail.

În ordinea dată de idei, instanța de apel a reținut ca fiind veridice relatările inculpatului Caterov Mihail, care a specificat că, timp de 4 ani a lucrat barman. De acolo îi cunoaște pe Cristi Ciobanu, Carabulea Cristi și Coval Igor, care intrau la ceai, dar nu sânt prieteni.

La capitolul dat, instanța de apel consideră nejustificat și neesențial argumentul procurorului de referință la faptul că martorul Ciobanu Cristian a depus în această cauză penală alte declarații, decât în cauza penală nr. 2016670092, în contextul în care în prezenta cauză penală Ciobanu Cristian a fost preîntâmpinat de răspunderea penală pentru darea de declarații false în temeiul art.312 Cod penal, astfel că martorului vizat i s-au explicat consecințele unor declarații ce nu corespund adevărului.

Mai mult, instanța de apel nu a reținut la baza condamnării lui Caterov Mihail, nici rezultatele măsurilor speciale de investigații „interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice”, efectuate prin intermediul postului telefonic cu numărul cartei SIM 068364017, utilizat de către Cristian Ciobanu, în contextul în care aceste măsuri speciale de investigații au fost autorizate, dispuse și efectuate în privința lui Ciobanu Cristian, astfel că chiar analizându-le sub aspect obiectiv, din stenogramele convorbirilor telefonice, instanța de apel nu a identificat o careva legătură între inculpatul Caterov Mihail, și martorul Ciobanu Cristian.

La fel, instanța de apel a respins și alegația procurorului precum că prima instanță a omis a se expune asupra măsurii speciale de investigație „achiziția de control”, în contextul în care aceasta din urmă, în raport cu declarațiile martorului Graur Mihail, atestă legătura între martorul Graur Mihail și martorul Ciobanu Cristian, lipsind careva legătură directă sau indirectă între procurarea - înstrăinarea drogurilor și acțiunile de cultivare a canabisului și păstrarea acestuia, faptă comisă de către Caterov Mihail, fără scop de înstrăinare.

Instanța de apel a relevat că, nu poate fi admis nici motivul invocat de către procuror, precum că, prima instanță nu ar fi dat o apreciere cuvenită procesului-verbal de percheziție din 17.05.2019, or, anume acest act procesual constituie o probă veridică, verosimilă, concludentă și pertinentă ce confirmă circulația ilegală a drogurilor fără scop de înstrăinare, și nicidecum după cum invocă acuzarea în apel - scopul de înstrăinare, care nu a fost demonstrat prin absolut nici-o probă.

De asemenea, instanța de apel a evidențiat că nu constituie temei pentru încadrarea conform învinuirii, a acțiunilor inculpatului Caterov Mihail, nici faptul invocat de către procuror, precum că inculpatul urma să sesizeze organele de drept în vederea distrugerii și stopării procesului de creștere a tufelor de canabis, în condițiile

în care circumstanța dată este doar o împrejurare care va fi luată în considerație la aplicarea pedepsei inculpatului, și nu dă temei de a considera existența scopului de înstrăinare ilicită a drogurilor din partea lui Caterov Mihail.

La caz, instanța de apel a reținut că, nici stenogramele convorbirilor telefonice efectuate prin intermediul postului telefonic cu numărul cartelei SIM: 068364017, utilizat de către Cristian Ciobanu, nu confirmă existența unui grup criminal organizat, după cum invocă acuzatorul de stat, or, aceasta din urmă confirmă doar unele discuții purtate între martorul Ciobanu Cristian, și martorul Graur Mihail, dar și alte persoane, și nicidecum nu confirmă unitatea mai multor persoane, inclusiv inculpatul Caterov Mihail, organizați în vederea înstrăinării ilegale a drogurilor.

Instanța de apel a enunțat în general faptul că, calificativul grup criminal organizat, a fost incriminat pripit și total nejustificat inculpatului Caterov Mihail, în contextul lipsei de careva probe ce l-ar adevăra, cu atât mai mult că, procurorul s-a bazat pe măsurile speciale de investigație, de altfel probă unică și formală, în lipsa altor date probante care să coroboreze între ele, și să confirme calificativul dat.

Pe fundalul celor expuse supra, instanța de apel nu a identificat careva circumstanțe de fapt și de drept, pentru încadrarea acțiunilor inculpatului Caterov Mihail conform elementelor constitutive prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal, în contextul în care s-a adevărat lipsa scopului de înstrăinare a drogurilor în acțiunile inculpatului.

Într-o altă ipoteză, instanța de apel, a reiterat necesitatea corectării erorii de drept admise de către prima instanță, având în vedere că instanța nu a constatat just și conform încadrării juridice fapta infracțională comisă de către inculpatul Caterov Mihail, specificând în partea introductivă a actului judiciar contestat că, „inculpatul Caterov Mihail se învinuiește", specificare incorectă, care urmează a fi corectată prin admiterea din alte motive, decât cele declarate în el, a apelului înaintat la caz de către acuzarea de stat.

5.2. La capitolul stabilirii pedepsei penale inculpatului Caterov Mihail, instanța de apel consideră justificată, întemeiată și motivată, sancțiunea penală în formă de închisoare, aceasta fiind corectă și proporțională, în raport cu fapta infracțională comisă de către inculpat, precum și urmările prejudiciabile.

Sub aspectul dat, instanța de apel a notat că careva circumstanțe atenuante din categoria celor vizate la art.76 alin.(1) Cod penal, în privința inculpatului Caterov Mihail nu au fost identificate.

Respectiv, având în vedere circumstanțele comiterii infracțiunii, și anume comiterea faptei infracționale de circulație ilegală a drogurilor într-o cantitate deosebit de mare, recunoașterea parțială a vinovăției, caracteristica inculpatului, împrejurările comiterii faptei infracționale, instanța de apel consideră ca fiind justificată în cele din urmă aplicarea unei sancțiuni penale privative de libertate, sub formă de închisoare, pe un termen de 1 an și 6 luni, care în temeiul art.72 alin.(3) Cod Penal, s-a dispus a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, instanța de apel a aplicat și sancțiunea penală complementară, sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul farmaceutic pe un termen de 2 ani, având în vedere natura infracțiunii, numărul și cantitatea drogurilor depistate la domiciliul inculpatului, precum și caracterul obligatoriu al acestei sancțiuni.

În final, instanța de apel a apreciat sancțiunea penală principală sub formă de închisoare, precum și cea complementară, aplicate în privința inculpatului Caterov

Mihail, ca fiind pe deplin justificate, și echitabile, ținând cont de categoria infracțiunii comise, împrejurările comiterii acesteia, dar și urmările grave, astfel că anume această pedeapsă penală este de natura de a restabili echitatea socială, și de a-l conduce pe inculpat spre corectare și reeducare în spiritul respectării cu strictețe a normelor de drept, dar și neadmiterii de careva încălcări pe viitor.

6. Procurorul, în temeiul pct.6), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs decizia și solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudicare, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale acuzarea invocă că, decizia este neîntemeiată, ilegală și bazată pe interpretarea eronată a probelor și urmează a fi casată. Decizia este neîntemeiată în partea ce ține de stabilirea stării de fapt, cât și recalificarea de la art.217¹ alin.(4) lit. b), d) Cod penal la prevederile art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal. Totodată, nefondat au fost excluse calificativele „cu scop de înstrăinare” cât și „grup criminal organizat”.

Relevă că, cu poziția instanței de apel nu este de acord, pe motiv că, probele acumulate la urmărirea penală și care și-au găsit confirmare fiind examinate în prima instanță și apel, s-a stabilit incontestabil că acțiunile inculpatului au fost îndreptate nemijlocit la păstrarea ilegală a drogurilor, având un sigur scop înstrăinarea săvârșită în proporții deosebit de mari, în cadrul unui grup criminal organizat.

În continuare, pentru a combate poziția instanței privind aprecierea veridică a declarațiilor martorului din cadrul judecării cauzei, acuzarea constată că instanța de apel nu a adus nici un argument plauzibil care să justifice neglijarea declarațiilor martorului C. Ciobanu, date în cadrul urmăririi penale (vol. I, f.d.157-159), care sunt în contradicție cu cele de la judecarea cauzei și care a confirmat faptul că... a aflat de la cineva, însă nu-și amintește de la cine anume, faptul că Caterov Mihail de aproximativ 1 an de zile comercializa droguri în or. Ștefan Vodă și anume cânepă la preț de la 100 - la 200 lei pentru un gram. La întrebarea acuzatorului, a explicat că recunoaște semnătura din procesul verbal de audiere în calitate de bănuit din 18.05.19, unde a indicat asupra lui Caterov Mihail, însă în ședința instanței de fond a comunicat că, cunoștea despre faptul că Caterov Mihail vindea ceva în piața din or. Ștefan Vodă, dar nu cunoaște ce anume vindea.

Referitor la declarațiile martorului menționat, acuzarea solicită aprecierea critică a acestora, deoarece ele nu corespund realității, or martorul C. Ciobanu nu a declarat că a dat declarații în calitate de bănuit sub careva presiuni și a recunoscut semnătura din procesul verbal de audiere în calitate de bănuit din 18.05.2019.

Cu referire la probele cercetate, acuzarea consideră că instanțele de fond nu le-au apreciat pe fiecare în parte inclusiv prin coroborare cu alte probe, ci doar s-a limitat la enumerarea lor.

De asemenea, enunță că instanțele de fond urmau să aprecieze versiunea inculpatului drept una cu scop de eschivare de răspundere penală, precum că a fost în imposibilitate de a nimici cele 65 tufe de cannabis pe motiv că a încercat să le distrugă prin propriile forțe prelucrându-le cu erbicide, dar continuau a crește de la sine. Acuzarea, analizând declarațiile în cauză constată că, prin prelucrarea plantelor cu erbicide se dovedește acțiunile inculpatului la cultivarea lor prin îngrijire destul de delicată, deoarece acțiunea erbicidelor este de a înlătura prin uscare buruienile ce încurcă a crește altor culturi, și ca rezultat se demonstrează o îngrijire minuțioasă a acestor plante de cannabis de către Caterov Mihail, doar cu un singur scop de a cultiva

și de a realiza canabisului, fapt confirmat prin ansamblul probatoriu cercetat.

Prin urmare, acuzarea consideră că instanța de apel nu au ținut cont de probele sus enunțate și fără a constata modul în care au acționat inculpații, scopul urmărit de aceștia și însăși schema infracțională, în mod greșit au exclus acel calificativ de săvârșire a infracțiunii în scop de "înstrăinare".

Acuzarea subliniază că, probatoriul administrat (declarațiile martorilor, a inculpatului și probele materiale,) relevă prezența unor temeieri suficiente de incriminare lui Caterov Mihail că, avea un singur scop de realizare a drogurilor și obținerii unui profit ilegal rezultat din înstrăinarea drogurilor, împreună și de comun acord cu membrii grupării criminale.

Explică faptul că, înstrăinarea ilegală de droguri, etnobotanice sau analogii acestora se consideră infracțiune consumată din momentul primirii acestor substanțe de către o altă persoană.

Prin urmare, în această parte instanța de apel a omis din vedere cel puțin declarațiile date de inculpat în coroborare cu ale martorului Ciobanu Cristian date în cadrul urmăririi penale care a confirmat faptul că Caterov Mihail realiza ilegal canabis la preț 100 -200 lei pentru un gram.

În cauza deferită judecății, scopul înstrăinării urmărit de inculpat, în opinia acuzării, s-a confirmat reieșind din circumstanțele de fapt ale cauzei, făcând trimitere la declarațiile depuse de inculpat care se combat prin ansamblul probatoriu, și care demonstrează o păstrare a cantității de droguri, mult mai mare de droguri decât cea realizată de membrii grupării criminale.

Un alt motiv al recursului ordinar este că, instanțele de judecată nu au ținut cont de probele sus enunțate și fără a constata modul în care a acționat inculpatul, scopul urmărit de acesta, perioada îndelungată activității infracționale și însăși schema infracțională, în mod greșit au exclus calificativul "grup criminal organizat".

Acuzarea consideră că, din circumstanțele cauzei, au fost demonstrate rolurile fiecăruia care erau repartizate și fiecare se ocupa cu funcția sa.

Așadar, acuzarea conchide că atât Caterov Mihail cât și Cristian Ciobanu, Igor Coval și Cristian Carabulea, dar și alte persoane neidentificate, în prealabil sau reunit într-un grup stabil pentru a comite infracțiuni. Ei au avut un scop comun, obțineau profit prin activitatea fiecăruia, se aflau în legătură strânsă unul cu altul și au repartizat preventiv rolurile fiecăruia.

De comun cu aceasta, acuzarea consideră că afirmația instanțelor de judecată cu privire la lipsa indicelui de grup criminal organizat în prezenta cauză penală este neîntemeiată deoarece instanțele au omis din vedere că: - scopul unic al tuturor inculpaților era de a contribui la realizarea substanțelor narcotice și anume pentru acest scop dâșii au format acest grup criminal; - faptul că toate aceste acțiuni criminale au fost comise de toți inculpații pe cauză, care au acționat coordonat, de comun acord și întru atingerea unui scop unic pentru toți în acest caz fiind dovedit că acțiunile nemijlocite ale lui Caterov Mihail era semănatul, cultivatul, procurarea, păstrarea, transportarea și puneau în circulație săvârșite în scop de înstrăinare; - faptul că fiecare din inculpații în cauză aveau rolurile sale în comiterea acțiunilor planificate, executarea cărora era îndreptată spre atingerea scopurilor puse.

Prin urmare, acuzarea relevă că instanțele de fond considerând că pe caz nu s-a dovedit comiterea infracțiunii de către un grup criminal organizat, au apreciat acțiunile inculpatului fără a se baza pe normele legale.

Un alt argument adus de acuzare este că, decizia instanței de apel nu poate fi menținută, deoarece dispozitivul pronunțat nu coincide cu decizia motivată, instanța de apel la pronunțarea dispozitivului deciziei a omis să se expună asupra cărei litere din alin.(4) al art.217 Cod penal se recunoaște vinovat Caterov Mihail (înregistrarea audio), însă ulterior în dispozitivul dactilografiat și decizia pronunțată motivată a indicat că, Caterov Mihail se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(4) lit. b) Cod penal.

7. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

Totodată, potrivit art.101 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Colegiul penal reține că, în susținerea recursului s-au invocat pct.6), 12) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În urma lecturării textului deciziei, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context ține să menționeze următoarele.

La caz, instanța de recurs constată că, în motivarea deciziei instanței de apel, se regăsesc declarațiile inculpatului Caterov Mihail, martorilor Ciobanu Cristian, Graur Mihail, precum și probele materiale invocate de către procuror și de către avocatul inculpatului, fără însă, a supune unei verificări minuțioase și obiective fiecare probă

separat - sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal lărgit atestă că concluziile instanței de apel nu cuprind un substrat factologic și sunt formate fără a examina probele în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv.

Prin urmare, instanța de recurs reține drept întemeiate argumentele acuzării precum că, instanța de apel nu a adus nici un argument plauzibil care să justifice inadmisibilitatea declarațiilor martorului Ciobanu Cristian date în cadrul urmăririi penale, care sunt în contradicție cu cele date în instanțele de fond, prin care ultimul a confirmat faptul că, „a aflat de la cineva, însă nu-și amintește împrejurările, faptul că Caterov Mihail de aproximativ 1 an de zile comercializa droguri în or. Ștefan Vodă și anume cânepă cu prețul unui gram de la 100 - la 200 lei”. Or, aceste contradicții au fost semnalate de către acuzare în ședința instanței de apel, fapt ce rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată din 07 iulie 2020 (vol. III, f.d.216).

Mai mult, Colegiul penal lărgit subliniază că Ciobanu Cristian nu a făcut referire la careva influențe sau presiuni când a fost audiat în calitate de bănuit la faza de urmărire penală, precum și a recunoscut semnătura din procesul-verbal de audiere.

De asemenea, nu este expusă clar poziția instanței de apel, care în susținerea concluziilor sale, reține declarațiile inculpatului Ciobanu Cristian date în cadrul primei instanțe și apreciază critic declarațiile acestuia date la faza de urmărire penală, care a fost preîntâmpinat de răspunderea pe care o poartă conform art.313 Cod penal.

Pe de altă parte, Colegiul penal relevă că instanța de apel nu a dat o apreciere declarațiilor inculpatului, sub aspectul unei poziții de apărare. Or, în temeiul prevederilor art.21 Cod de procedură penală, nimeni nu poate fi silit să mărturisească împotriva sa, sau să-și recunoască vinovăția.

Așadar, instanța de recurs conchide că, instanța de apel nu a dat apreciere chestiunilor ce țin nemijlocit de calificarea faptei infracțiunii, fapt prin care se impune concluzia că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Având în vedere cele reținute, Colegiul penal lărgit reține că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrarului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia

(Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Totodată, instanța de recurs evidențiază cantitatea de droguri ridicată în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul inculpatului Caterov Mihail, care constituie – 1 635,91 gr. marijuana, precum și modul în care drogurile erau depozitate – 10 pachete din polimer incolor, galben, mov, cât și în sacul din polimer.

Colegiul penal lărgit apreciază că, fără o argumentare suficientă și logică, instanțele de fond au acceptat versiunea inculpatului - precum că a fost în imposibilitate de a nimici cele 65 tufe de canabis și că ar fi încercat să le distrugă prin propriile forțe prelucrându-le cu erbicide, însă ele continuau a crește de la sine. Or, instanțele urmau să dea apreciere cuvenită și argumentelor acuzării - precum că, prin prelucrarea plantelor cu erbicide se dovedesc acțiunile inculpatului la cultivarea plantelor prin îngrijire destul de delicată, deoarece acțiunea erbicidelor este de a înlătura prin uscare buruienile ce încurcă a crește altor culturi, și ca rezultat se demonstrează o îngrijire minuțioasă a acestor plante de canabis de către Caterov Mihail, doar cu un singur scop - de a cultiva canabisul.

În acest context, instanțele sunt obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să-și argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor înaintate atât de către învinuire, cât și cele de apărare.

În orice caz, se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate în decizie, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Din circumstanțele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel deficitar și-a motivat soluția, încălcând prevederile art.art.414, 496-499 Cod de procedură penală, prin ce s-a comis erori de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța

de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.7 al prezentei decizii și prevederile art.436 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, în cauza penală în privința inculpatului Caterov Mihail xxx și dispune rejudecarea cauzei, de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 17 iunie 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Guzun Ion